

**УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА**

**НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МЕЂУНАРОДНА
ЕКОНОМИЈА
НА ДРУГОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА**

Бијељина, јун, 2023. година

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

71123 Источно Сарајево, Вука Караџића 30

Број/ ознака:

Датум:

Страница/ укупно
страница: **2**

НАСТАВНИ ПЛАН

Научна област	Друштвене науке
Студијски програм	Међународна економија
Смјер	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ				СЕМЕСТАР И ФОНД ЧАСОВА				
РБ	Шифра предм.	Назив предмета	Статус: Обавезни (О) Изборни (И)	Семестар		Број часова у семестру		ECTS
				зимски	љетни	П	В	
ПРВА ГОДИНА								
1.	МЕ-02-1-01-1	Методологија научно-истраживачког рада	О	1		4	2	9
2.	МЕ-02-1-02-1	Међународне финансије	О	1		4	2	9
3.	МЕ-02-1-03-1	Дигитална економија	О	1		4	2	9
4.		Изборна активност: 1. стручна пракса или 2. два семинарска рада	И	1			2	3
5.		Изборни предмет 1	И		2	4	1	5
6.		Изборни предмет 2	И		2	4	1	5
7.		Изборни предмет 3	И		2	4	1	5
8.		Мастер рад	О		2	10		15
...		Укупно часова по семестру		20	25			
		Укупно ECTS бодова по семестру		30	30	60		
		Укупан број испита по семестру		3	3	6		

СПИСАК ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ				СЕМЕСТАР И ФОНД ЧАСОВА				
РБ	Шифра предм.	Назив предмета	Статус: Обавезни (О) Изборни (И)	Семестар		Број часова у семестру		ECTS
				зимски	љетни	П	В	
ПРВА ГОДИНА								
1.	МЕ-02-2-04-2	Економија Европске уније	И		2	4	1	5
2.	МЕ-02-2-05-2	Мултинационално рачуноводство	И		2	4	1	5
3.	МЕ-02-2-06-2	Улагање у хартије од вриједности	И		2	4	1	5
4.	МЕ-02-2-07-2	Управљање међународним маркетингом	И		2	4	1	5
5.	МЕ-02-2-08-2	Право Европске уније	И		2	4	1	5
6.	МЕ-02-2-09-2	Глобална економија и управљање	И		2	4	1	5
7.	МЕ-02-2-10-2	Иновативни менаџмент	И		2	4	1	5
8.	МЕ-02-2-11-2	Менаџмент јавних финансија	И		2	4	1	5

НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МЕЂУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

Студијски програм: Међународна економија						
	Пун назив предмета	ПР	В	ECTS	Одговорни наставник	Радни статус
1.	Методологија научно-истраживачког рада	4	2	9	Проф. др Драгомир Вуковић	стални
2.	Дигитална економија	4	2	9	Проф. др Бранко Крсмановић	стални
3.	Међународне финансије	4	2	9	Проф. др Весна Петровић	стални
4.	Изборна активност: 1. стручна пракса или 2. два семинарска рада		2	3		
У к у п н о				30	I СЕМЕСТАР	
Укупно		20				

Студијски програм: Међународна економија						
	Пун назив предмета	ПР	В	ECTS	Одговорни наставник	Радни статус
1.	Изборни предмет 1	4	1	5		
2.	Изборни предмет 2	4	1	5		
3.	Изборни предмет 3	4	1	5		
4.	Мастер рад	10		15		
5.						
6.						
У к у п н о				30	II СЕМЕСТАР	
Укупно		25				

Студијски програм: Међународна економија						
Листа изборних предмета						
	Пун назив предмета	ПР	В	ECTS	Одговорни наставник	Радни статус
1.	Право Европске уније	4	1	5	Проф. др Јелена Дамјановић	стални
2.	Мултинационално рачуноводство	4	1	5	Проф. др Срђан Лалић	стални УИС
3.	Улагање у хартије од вриједности	4	1	5	Проф. др Витомир Старчевић	стални
4.	Економија Европске уније	4	1	5	Проф. др Марко Маловић	стални
5.	Иновативни менаџмент	4	1	5	Проф. др Живко Ерцег	стални СФД
6.	Управљање међународним маркетингом	4	1	5	Проф. др Момчило Пољић	стални ЕФБ
7.	Глобална економија и управљање	4	1	5	Проф. др Весна Петровић	стални
8.	Менаџмент јавних финансија	4	1	5	Проф. др Иван Миленковић	уговор о дјелу

НАСТАВНИ ПРОГРАМ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МЕЂУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА					
Катедра којој предмет припада	Катедра за теоријску економију					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-1-01-1	Обавезни	I	4+2	9		
Наставник	Проф. др Драгомир Вуковић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
4	2		120	60		2
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 90$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 180$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 270						
Условљеност другим предметима					Облик условљености	
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Под претпоставком постојања знања основних економских категорија и метода макроекономије и микроэкономије, као и знања математике и статистике, примјерено нивоу основних студија економије, циљеви изучавања предмета су сљедећи: - упознати студената са проблематиком опште методологије савремене науке; - упознати студената са специфичностима метода научног истраживања у пословној и дигиталној економији; - оспособити студента да планира истраживање, уочава трендове истраживања и поставља квалитативне моделе; - оспособити студента да примјењује методе научног истраживања, анализира и тумачи добијене резултате и остварује успјешну интеракцију приликом научно-истраживачког рада.						
Исходи учења:						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - користи базе података као што су: књиге, часописи, монографије, разне публикације, интернет; - разумије начин раздвајања битног од небитног; - планира истраживање; - уочава трендове истраживања и поставља квалитативне моделе; - припрема рукопис научног или стручног рада за публикување; - компјутерски претражује и систематизује информације; - препозна и структурише економска питања у сврху истраживања; - примјењује методе научног истраживања у пракси и анализира добијене резултате; - израчунава и правилно тумачи основне статистичке показатеље приликом истраживања; - остварује успјешну интеракцију приликом научно-истраживачког рада.						
Садржај предмета:						
1. Општа методологија, Научни принципи и научне теорије. 2. Научне категорије, научна дјелатност и научно истраживање. 3. Методологија научног истраживања, појам и класификација научних метода. 4. Индуктивна и дедуктивна метода, метода анализе и синтезе, метода апстракције и конкретизације, метода генерализације и специјализације.						

5. Метода доказивања и оповргавања, метода класификације, метода дескрипције, метода компилације, компаративна метода, статистичка метода, метода анкетирања и друге методе.
6. Технологија научног истраживања – уочавање научног проблема, постављање хипотезе.
7. Технологија научног истраживања – избор и анализа теме, израда плана научног истраживања, састављање радне библиографије, прикупљање, проучавање и сређивање литерарне грађе, припремање композиције научног дјела.
8. Писање текста и техничка обрада научног дјела.
9. Методологија економске науке, теоретски проблеми, емпиријска питања.
10. Обухват и сврха економије, економија и природне науке.
11. Напредак у економији, индуктивизам и дедуктивизам, емпиријска провјера, критички рационализам, моделирање.
12. Разумијевање економије, парадигме, научне револуције, релативизам.
13. Разумијевање привреде, реализам, рационалност, логика и строгост.
14. Проблеми за методологију и економију, социологија, филозофија, будућност економије.
15. Студије случаја: Научни проблем, предмет, циљ, постављање хипотезе.

Методe наставe и савладавање градива:

Предавања, дискусија, анализирање примјера, аудиторне вежбе, семинарски рад, студија случаја, излагање и презентација, колоквијуми.

Литература:

- Здравко Тодоровић, Игор Тодоровић, Методологија научног истраживања у економији, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, 2015.
- Ратко Зеленика, Методологија и технологија израде знанственог и стручног дјела, Економски факултет Ријека, 2000.
- Sheila C. Dow, Економска методологија, Политичка култура Загреб, 2005.
- Ђуро Шушњић, Методологија, ИВ издање, Чигоја, Београд 2007.
- K. J. Arrow, Mathematical models in the social sciences, in Lerner and Lasswell (eds) Policy Sciences Економски анали 165, 1951,
- M. Blaug, The Methodology of Economics Or How Economists Explain (2end ed) Cambridge University Press, 1992.
- Д. Бонавец, Deduction, Blackwell Publishing, 2003.
- Б. Боричић и др., Савремена методологија у теоријској економији, Економски факултет, Београд, 1986.
- D. W. Hands, Reflection Without Rules Economic Methodology and Contemporary Science Theory, Cambridge University Press, 2001.
- Др Срђан Дамјановић, Др Предраг Катанић, Др Бранко Крсмановић, (2020), Excel за економисте, Факултет пословне економије, Бијељина.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Конечна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави, активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.

Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	25	Лабораторија	10

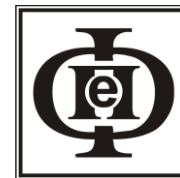
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит): **100 (100 %)**

Web страница: www.fpe.ues.rs.ba

Датум овјере: 30.06.2023.

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

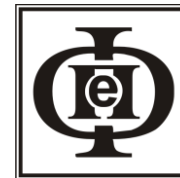
Назив предмета	МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈЕ					
Катедра којој предмет припада	Катедра за рачуноводство, ревизију и пословне финансије					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-1-02-1	Обавезни	I	4 + 2	9		
Наставник	Проф. др Весна Петровић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
4	2		120	60		2
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 90$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 180$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 270						
Условљеност другим предметима				Облик условљености		
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљеви изучавања предмета су следећи: - стицање специфичних знања карактеристичних за међународне финансије; - продубљавање сазнања о факторима који опредељују савремене тенденције у међународним финансијама; - стицање знања и способности успјешног комуницирања са свјетским тржиштем уз упознавање, праћење и изучавање кључних процеса на подручју међународних финансија; - успостављање оквира везаног за теоријска питања међународних финансија; - разумијевање за практично рјешавање проблема међународних финансија; - демонстрирање феномена и концепата међународних финансија кроз дискусију и радове.						
Исходи учења :						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - дефинише и опише значај девизних курсева у контексту савремених финансијских тржишта; - анализира платни биланс земље и на бази анализе доноси адекватне закључке; - опише основне карактеристике и принципе функционисања међународног монетарног система и монетарне уније; - анализира проблеме међународне задужености са посебним освртом на дужничке кризе и узроке њиховог настајања; - разумије и практично рјешава проблем међународних финансија.						
Садржај предмета:						
1. Глобално финансијско окружење 2. Глобализација финансијских тржишта 3. Мултинационални финансијски менаџмент 4. Раст међународне трговине и стране директне инвестиције 5. Циљеви и организациона структура мултинационалних компанија (МНК) 6. Девизно тржиште и девизни курсеве. Врсте девизних курсева. 7. Методологија и принцип израде платног биланса и повезаност платног биланса са основним макроекономским варијаблама. 8. Монетарно прилагођавање и остали механизми аутоматског прилагођавања платног биланса. 9. Монетарна и фискална политика у режиму фиксног девизног курса. 10. Монетарна и фискална политика у режиму флексибилног девизног курса. 11. Међународни монетарни систем. 12. Теоријске основе оптималног валутног подручја и монетарна унија.						

13. Међународно тржиште капитала.					
14. Међународне финансијске кризе.					
15. Међународна дужничка криза.					
Методе наставе и савладавање градива:					
Предавања, дискусија, анализирање примјера, аудиторне вежбе, семинарски рад, студија случаја, излагање и презентација, колоквијуми.					
Литература:					
<u>Основна литература:</u>					
1. Ковачевић др Радован, /2020/, <i>Међународне финансије</i> , пето издање, Центар за издавачку делатност Економског факултета у Београду, Београд.					
2. Krugman R. Paul, Obstfeld Maurice, Melitz J. Marc, /2018/, <i>International Finance, Theory & Policy</i> , 11th Edition, Pearson Education.					
<u>Допунска литература:</u>					
1. Миљковић др Дејан, /2015/, <i>Међународне финансије</i> , четврто издање, Центар за издавачку делатност Економског факултета у Београду, Београд.					
2. Eiteman K. David, Stonehill I. Arthur, Moffett H. Michael, /2016/, <i>Multinational Business Finance</i> , 14th Edition, Pearson Education Limited.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.					
Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	30	Лабораторија	5
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит):					100 (100 %)
Web страница: www.fpe.ues.rs.ba					
Датум овјере: 30.06.2023.					

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	ДИГИТАЛНА ЕКОНОМИЈА					
Катедра којој предмет припада	Катедра за пословну информатику					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-1-03-1	Обавезни	I	4 + 2	9		
Наставник	Проф. др Бранко Крсмановић, Проф. др Иван Мирковић, Доц. др Звездана Крстић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
4	2		120	60		2
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 90$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 180$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 270						
Условљеност другим предметима					Облик условљености	
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљеви изучавања предмета су сљедећи: - упознавање са савременим информационим технологијама које могу да се примјене у савременом пословању; - упознавање са новим економским приступом који користи разне информатичке алате да би се олакшало пословање и остварио већи профит; - упознавање са социолошким проблемима који се јављају у вези са дигиталном економијом.						
Исходи учења:						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - сагледа нови економски приступ који користи разне информатичке алате да би се олакшало пословање и остварио већи профит; - сагледа изазове нове (дигиталне) економије; - користи пословне мреже у условима дигиталне економије и електронског пословања; - сагледа еволуцију пословања на мрежи и нови економски приступ – Cyber економију; - познаје web технологију и нову форму конкуренције, информатичку индустрију као бизнис, глобализацију пословања и глобално умрежавање; - препозна значај интелектуалног капитала за дигиталну економију; - уочи предности и недостатке савремених технологија у циљу рјешавања питањен сигурности пословања у Интернет окружењу; - употребијеби савремене информационе технологије у области пословне економије.						
Садржај предмета:						
1. Информација као ресурс. 2. Изазови нове (дигиталне) економије. 3. Пословне мреже у условима дигиталне економије. 4. Информациона технологија и економски развој. 5. Класична и информатичка економија. 6. Еволуција пословања на мрежи. 7. Нови економски приступ – Cyber економија. 8. Релевантни економски аспекти електронског пословања.						

<p>9. Web технологија и нове форме конкуренције. 10. Промјена корпорацијске културе и ауторитет. 11. Информатичка индустрија као бизнис. 12. Глобализација пословања и глобално умрежавање. 13. Значај интелектуалног капитала за дигиталну економију. 14. Социјални аспекти дигиталне економије. 15. Експертни системи у функцији дигиталне економије.</p>					
Методe наставe и савладавањe градива:					
<p>Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми. Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.</p>					
Литература:					
<p><u>Основна литература:</u> - Милићевић Весна, Факултет организационих наука Београд, Информатичка економија, Београд, 2002. - Цхуцк Мартин, Будућност мреже, превод Мате д.о.о., Загреб, 2000. - Др Бранко Крсмановић, Др Станислав Полић, Информационе технологије у рачуноводству и ревизији, СРРС - ФСТ, Бања Лука – Бијељина, 2008. - Др Раде Станкић, Др Бранко Крсмановић, Управљачки информациони системи, ФСТ, 2009.</p>					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
<p>Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.</p>					
Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	25	Лабораторија	10
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит):					100 (100 %)
Web страница: www.fpe.ues.rs.ba					
Датум овјере: 30.06.2023.					

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета		ЕКОНОМИЈА ЕУ				
Катедра којој предмет припада		Катедра за теоријску економију				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-04-2	ИЗБОРНИ	II	4 + 1	5		
Наставник	Проф. др Марко Маловић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_0
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S_0
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима					Облик условљености	
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: - упознавање са анализама и теоријом европских интеграција; - стицање знања о значају, развоју и облику примјене заједничких политика ЕУ; - упознавање са царинском унијом и трговинском политиком ЕУ; - упознавање са заједничком пољопривредном политиком, европском монетарном унијом; - сагледавање најновијих трендова дигитализације ЕУ, као и укупног економског развоја ЕУ.						
Исходи учења:						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - прошири сазнања о историјским, институционалним, економским и процесним основама и тенденцијама у области европских интеграција; - прати и изучава кључне економске политике и процесе дјеловања у ЕУ; - сагледа и прати монетарну политику ЕУ; - спроводи аналитичку анализу предприсупних фондова и фаза приближавања ЕУ.						
Садржај предмета:						
1. Теорија европских интеграција, величина и значај ЕУ економије; 2. Историјат ЕУ, институције и механизми одлучивања у ЕУ; 3. Заједничке политике ЕУ и надлежности; 4. Царинска Унија ЕУ и трговинска политика; 5. Заједничка пољопривредна политика (ZPP); 6. Буџет ЕУ и фискална политика; 7. Монетарна политика ЕУ; 8. Заједничко тржиште и политика конкуренције ЕУ; 9. Европско тржиште рада и миграција радне снаге; 10. Политика регионалног развоја и кохезија у ЕУ; 11. Европске политике иновација, енергетике и транспорта; 12. Дигитална агенда ЕУ 13. Политика заштите животне средине, зелена перспектива и одрживи развој ЕУ						

14. Програми ЕУ у области науке, образовања и усавршавања
 15. Предприступни фондови ЕУ и предприступне фазе у приближавању ЕУ;

Методe наставe и савладавањe градива:

Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми.

Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.

Литература:

Основна литература:

1. Болдвин, Ричард и Чарлс Виплош, „Економија европских интеграција“, (Редактори М. Црнобрња и М. Маловић), Дата Статус, Београд, 2010.
2. Baldwin, Richard, & Charles Wyplosz, The Economics of European Integration, McGraw Hill Int. 2009.
3. Mike Artis and Frederick Nixson, The Economics of European Union, Oxford University Press, 2007.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.

Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	30	Лабораторија	5

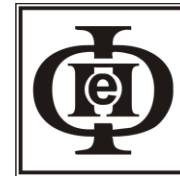
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит): 100 (100 %)

Web страница: www.fpe.ues.rs.ba

Датум овјере: 30.06.2023.

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

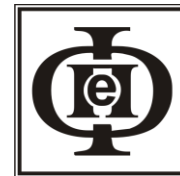
Међународна економија

Назив предмета	МУЛТИНАЦИОНАЛНО РАЧУНОВОДСТВО					
Катедра којој предмет припада	Катедра за рачуноводство, ревизију и пословне финансије					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-05-2	ИЗБОРНИ	II	4 + 1	5		
Наставник	Проф. др Срђан Лалић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_0	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S_0
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима				Облик условљености		
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: - понудити базична знања, концепте и методе које омогућавају управљање факторима који утичу на рачуноводствену праксу у међународном бизнису; - упознати студенте са система рачуноводствених информација у мултинационалним компанијама; - упознати студенте са проблематиком формирања трансферних цијена у мултинационалним компанијама.						
Исходи учења:						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - сагледа специфичностима рачуноводствене праксе у међународном пословању; - сагледа проблеме формирања трансферних цијена у мултинационалним компанијама; - разумије проблеме са којима се сусрећу рачуноводствени експерти у међународном бизнису; - сагледа проблеме интерне контроле у мултинационалним компанијама; - сагледа проблематику екстерне ревизије у мултинационалним компанијама; - врши анализу перформанси мултинационалних компанија.						
Садржај предмета:						
1. Увод у мултинационално рачуноводство, 2. Међународни развој рачуноводствене дисциплине, 3. Рачуноводство и мултинационалне компаније, 4. Класификација рачуноводствених извјештајних система, 5. Систем рачуноводствених информација у мултинационалним компанијама, 6. Проблеми формирања трансферних цијена у мултинационалним компанијама, 7. Управљање трошковима у мултинационалним компанијама, 8. Опорезивање профита мултинационалних предузећа, 9. Консолидовани финансијски извјештаји, 10. Интерна контрола у мултинационалним компанијама, 11. Проблеми интерне контроле у мултинационалним компанијама, 12. Проблематика екстерне ревизије у мултинационалним компанијама, 13. Анализа перформанси мултинационалних компанија.						

Методе наставе и савладавање градива:					
Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми.					
Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.					
Литература:					
1. Лукић Радојко, Управљачко рачуноводство трговинских предузећа, Савремена администрација, Београд, 1996.					
2. Лукић Радојко, Ефикасност мултинационалног предузећа, Желнид, Београд, 2001.					
3. Лукић Радојко, Рачуноводство трговинских предузећа, Београд 2006.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.					
Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	25	Лабораторија	10
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит):					100 (100 %)
Web страница: www.fpe.ues.rs.ba					
Датум овјере: 30.06.2023.					

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	УЛАГАЊЕ У ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ					
Катедра којој предмет припада	Катедра за финансије, банкарство и осигурање					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-06-2	Изборни	II	4 + 1	6		
Наставник	Проф. др Витомир Старчевић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_0	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S_0
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима				Облик условљености		
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: - упознати студенте са хартијама од вриједности које закупају све већу пажњу учесника у привредним и финансијским процесима; - упознати студенте са свим елементима и условима улагања у хартије од вриједности; - упознати студенте са укупном проблематиком улагања у хартије од вриједности.						
Исходи учења :						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - разумије значај и улогу хартија од вриједности као предмета трговања са порастом тржишне оријентације у привређивању; - сагледа функцију финансијских тржишта у процесу улагања у ХоВ; - сагледа улогу финансијских посредника на финансијском тржишту у вези улагања у ХоВ; - познаје моделе заштите од ризика при улагању у ХоВ.						
Садржај предмета:						
1. Улога и значај финансијског система код улагања у ХоВ. 2. Функција финансијских тржишта у процесу улагања у ХоВ. 3. Финансијске институције и њихов значај у процесу пружања услуга при улагању у ХоВ. 4. Улога финансијских посредника на финансијском тржишту у вези улагања у ХоВ. 5. Улагање институционалних инвеститора у хартије од вриједности на финансијском тржишту. 6. Елементи микроструктуре секундарних тржишта у функцији улагања у ХоВ. 7. Утицај ризика негативне селекције и моралног хазарда на улагање у ХоВ. 8. Утицај трансакционих трошкова на улагање у ХоВ. 9. Улагање у хартије од вриједности на тржишту новца. 10. Улагање у хартије од вриједности на тржишту капитала. 11. Улагање у хартије од вриједности у условима ризика. 12. Диверзификација ризика улагања у ХоВ. 13. Модели заштите од ризика при улагању у ХоВ.						

14. Улагање у хартије од вриједности на домицилним берзама.					
15. Улагање у хартије од вриједности на ванберзанском тржишту.					
Методe (и облици) наставe и савладавањe градива:					
<p>Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми.</p> <p>Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.</p>					
Литература:					
<u>Основна литература:</u>					
1. Шошкић Б. др Дејан, Живковић Р. др Бошко, /2020/, <i>Финансијска тржишта и институције</i> , Центар за издавачку делатност Економског факултета у Београду, Београд.					
2. Jeff Madura, <i>Financial Markets & Institutions</i> , /2020/, 13th Edition, Cengage Learning.					
<u>Допунска литература:</u>					
1. Шошкић др Дејан, /2013/, <i>Хартије од вредности: управљање портфолиом и инвестициони фондови</i> , Центар за издавачку делатност Економског факултета у Београду, Београд.					
2. Mishkin S. Frederic, Eakins G. Stanley, /2015/, <i>Financial Markets and Institutions</i> , 8th Edition, Pearson Series in Finance.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.					
Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	30	Лабораторија	5
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит):					100 (100 %)
Web страница: www.fpe.ues.rs.ba					
Датум овјере: 30.06.2023.					

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	УПРАВЉАЊЕ МЕЂУНАРОДНИМ МАРКЕТИНГОМ					
Катедра којој предмет припада	Катедра за маркетинг и менаџмент					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-07-2	Изборни	II	4 + 1	5		
Наставник	Проф. др Момчило Пољић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_0	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S_0
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима				Облик условљености		
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: - понудити студентима базична знања, концепте и стратегије који омогућавају остваривање међународног тржишног успјеха; - упознати студенте са управљањем цијенама и производима у међународном маркетингу; - упознати студенте са интернет маркетингом.						
Исходи учења :						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - продубљује сазнања из маркетинга и међународног маркетинга; - проучава токове глобалног маркетинга са теоријског аспекта - менаџерски се укључује у модерне тржишне (маркетиншке) токове; - сагледа проблематику управљања цијенама и производима у међународном маркетингу; - сагледа проблематику управљања промоцијом у међународном маркетингу; - сагледа проблематику управљања међународном конкурентношћу.						
Садржај предмета:						
1. Увод у међународни маркетинг. 2. Међународно маркетинг окружење. 3. Међународна маркетинг истраживања. 4. Међународно тржишно таргетирање. 5. Селекција и избор иностраних тржишта. 6. Планирање, организација и контрола међународних маркетинг активности. 7. Форме интернационализације пословања. 8. Управљање производом у међународном маркетингу. 9. Управљање цијенама у међународном маркетингу. 10. Управљање дистрибуцијом у међународном маркетингу. 11. Управљање логистиком у међународном маркетингу. 12. Управљање промоцијом у међународном маркетингу. 13. Управљање међународном конкурентношћу. 14. Међународни бренд менаџмент. Међународни менаџмент и организација продаје.						

15. Интернет маркетинг.**Методе наставе и савладавање градива:**

Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми.

Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.

Литература:

Ракита, Б., Међународни маркетинг, Економски факултет, Београд, 2012.

Czinkota, R. M., Ronkainen, A. I., International marketing, South-Western College Pub; 9 edition, Boston 2009.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.

Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	30	Лабораторија	5

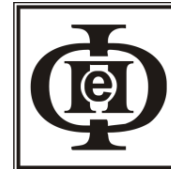
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит): **100 (100 %)**

Web страница: www.fpe.ues.rs.ba

Датум овјере: 30.06.2023.

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ					
Катедра којој предмет припада	Катедра за грађанско право					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-08-2	Изборни	II	4 + 1	5		
Наставник	Проф. др Јелена Дамјановић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима					Облик условљености	
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: - упознати студенте са основним појмовима и институтима Права Европске уније; - упознати студенте са изворима, начелима, хармонизацијом права; - упознати студенте са привредним друштвима Европске уније са посебним освртом на међународне трговинске арбитраже и привредно судство.						
Исходи учења :						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - познаје основне постулате, институције и интеграције ЕУ; - познаје правне акте Европске уније; - примјењује правне тековине права Европске уније у домаћем правном поретку; - сагледа утицај правних тековина права ЕУ на међународну економију.						
Садржај предмета:						
1. Институције Европске уније, 2. Унијско грађанство и основне слободе; 3. Приступање и престанак чланства у Европској унији, 4. Суспензија Чланства у Европској унији; 5. Босна и Херцеговина и Европска унија; 6. Начела права Европске уније, 7. Извори права Европске уније; 8. Правни акти Европске уније; 9. Легислативна овалашћења Европске уније; 10. Хармонизација права Европске уније; 11. Пословно право Европске уније; 12. Статусно компанијско право Европске уније; 13. Хармонизација прописа о пословању трговачких друштава, смјернице компанијског права Европске уније; 14. Стечај у праву Европске уније; 15. Право конкуренције и антикартелно право; Право интелектуалне својине.						
Методе наставе и савладавање градива:						
Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе						

савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми.					
Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.					
Литература:					
1. Мировић Д., Право европске уније, Факултет спољне трговине Бијељина- Економски факултет Брчко, 2008.					
2. Поповић В., Вукадиновић Р. , Међународно пословно право, Бања Лука- Крагујевац, 2007.					
3. Collins L., European Community Law in the United Kingdom, Butterworth, 1999.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.					
Похађање наставе	5	Колоквијуми	15	Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	15	Лабораторија	5
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит):					100 (100 %)
Web страница: www.fpe.ues.rs.ba					
Датум овјере: 30.06.2023.					

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	ГЛОБАЛНА ЕКОНОМИЈА И УПРАВЉАЊЕ					
Катедра којој предмет припада	Катедра за теоријску економију					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
МЕ-02-2-09-2	ИЗБОРНИ	II	4 + 1	5		
Наставник	Проф. др Весна Петровић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_0	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S_0
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима				Облик условљености		
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: - пружити студентима потребна знања из области савремене глобалне економије и процеса глобализације свјетске привреде; - упознати студенте са глобализацијом као новим погледом на свијет који поприма растућу повезаност, интеграцију и међузависност земаља свијета у економском, социјалном, технолошком, политичком и културном смислу; - представити економску димензију глобализације која чини интензиван процес интеграције трговинских и финансијских токова, као и процесе интеграције тржишта рада.						
Исходи учења:						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - сагледа савремена глобална кретања у свјетској привреди; - разумије савремене свјетске токове; - сагледа сукоб између националних и глобалних економских политика с циљем да се разумије израда економских политика, анализирају и критички разматрају кључна питања економских политика у савременој глобалној економији; - разумије израду, имплементацију и евалуацију економских политика на националном и глобалном нивоу.						
Садржај предмета:						
1. Глобална економија: структура, процеси и актери 2. Глобализација: Кључни аспекти, значење и димензије 3. Еволуција глобалне економије и савремена глобализација 4. Глобално управљање и међународне организације 5. Теорија и историја међународних организација 6. Глобална сарадња – УН институције 7. Мултилатерални систем и стране директне инвестиције 8. Глобални трговински систем – СТО и УНЦТАД 9. Монетарна и финансијска глобална архитектура – ИБРД 10. Глобална економска моћ 11. Климатске промјене, савремена еколошка политика и глобална сарадња						

12. Концепт одрживог развоја 13. Процеси деглобализације 14. Глобална економија и земље у транзицији 15. Западни Балкан у глобалним економским односима					
Методe наставe и савладавањe градива:					
Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми. Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.					
Литература:					
MoscHELLA M.& Weaver, C. (2014) <i>Handbook of Global Economic Governance: Players, Power and Paradigms</i> , Routledge International Handbooks Штиглић, Е. Џ. (2004) <i>Противрјечности глобализације</i> . Београд: СМБ-х; Стегер, Б. М. (2007). <i>Глобализација</i> . Сарајево: Шахинпашић;					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.					
Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	30	Лабораторија	5
УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит):					100 (100 %)
Web страница: www.fpe.ues.rs.ba					
Датум овјере: 30.06.2023.					

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

Студијски
програм:

Међународна економија

Назив предмета	ИНОВАТИВНИ МЕНАѢМЕНТ					
Катедра којој предмет припада	Катедра за маркетинг и менаѢмент					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-10-2	Изборни	II	4 + 1	5		
Наставник	Проф. др Живко Ерцег, Доц. др Биљана Ковачевић					
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима				Облик условљености		
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљеви изучавања предмета су: - понудити студентима базична знања, концепте који омогућавају разумијевање значаја иновација за пословни успјех предузећа; - упознати студенте са значајем и улогом иновативног менаѢмента; - упознати студенте са начином стварања ефикасног система управљања.						
Исходи учења :						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: - стиче потребна менаѢрска знања и вјештина за успјешно управљање и вођење организација у условима када су промјене једина константа; - сагледају значај процеса иновирања и због чега се том процесу мора дати адекватан третман и пажња у свакој тржишно оријентисаној компанији; - препознају подручја погодна за развој иновативних идеја, кроз конкретну „обраду“ појединих компанија; - сагледа подручје иновација, не само као технолошки процес, односно само производ, него као цијели менаѢмент процес.						
Садржај предмета:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Значај и улога иновативног менаѢмента 2. Иновативни менаѢмент и конкурентска предност 3. Иновације и организациони дизајн 4. Иновативни менаѢмент и промјене 5. Улога и значај лидера у дефинисању иновативног миљеа 6. Смјернице за нови, иновативни менаѢмент 7. Подручја погодна за развој иновативних идеја и њихова комерцијализација 8. Како управљати иновацијама 9. Зашто је менаѢмент „учаурен“ у прошлости 10. Разлози потребе за брзом промјеном менаѢмента 11. Циљеви иновације менаѢмента 12. Извори иновативних могућности-први дио 13. Извори иновативних могућности-други дио						

14. Како створити систем управљања који је ефикасан

15. Завршна разматрања улоге и значаја иновативног менаџмента

Методe наставe и савладавањe градива:

Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија, као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски/приступни радови.

Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.

Литература:

Литература:

1. Peter Drucker, Иновације и предузетништво - пракса и принципи, ПС „Грмеч“ Београд, 1985.
2. Gari Hamel, Будућност менаџмента, АСЕЕ, Нови Сад, 2010.
3. Robert Atkinson, Stephen Ezell, Економика иновација, Наклада Мате, Загреб, 2014.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.

Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	5	Семинарски	35	Лабораторија	5

УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит): **100 (100 %)**

Web страница: www.fpe.ues.rs.ba

Датум овјере: 30.06.2023.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА**

**Студијски
програм:**

Међународна економија

Назив предмета		МЕНАџМЕНТ ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА				
Катедра којој предмет припада		Катедра за финансије банкарство и осигурање				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова		
ME-02-2-11-2	ИЗБОРНИ	II	4 + 1	5		
Наставник		Проф. др Иван Миленковић				
Сарадник						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
4	1		60	15		1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15 + Y*15 + Z*15 = 75$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $X*15*S_0 + Y*15*S_0 + Z*15*S_0 = 75$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150						
Условљеност другим предметима					Облик условљености	
Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета:						
Циљ изучавања предмета је: <ul style="list-style-type: none"> - овладавање и унапријеђење аналитичких алата и примјена инструмената финансијске, пореске и укупне економске политике јавног сектора; - разумијевање савремене улоге и активности држава у достизању и одржавању политике благостања коришћењем инструмената јавних финансија; - изучавање проблематике менаџмента, организације и финансирања у јавном сектору, које треба да омогући студентима да стекну довољна знања за разумијевање структуре јавног сектора; - изучавање институција, извора финансирања, као и операција које карактеришу јавни сектор, као што су јавне набавке, преговарање и слично; - пружање потребних теоријских, методолошких и стручних знања која су неопходна студентима ради разумијевања улоге, организације, правне регулације, финансирања и управљања у јавном сектору и примјене стечених знања у конкретном окружењу. 						
Исходи учења :						
Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ul style="list-style-type: none"> - унаприједи теоријска и практична знања из области јавних финансија и савремених емпиријских метода истраживања у области иновација у јавним финансијама; - стратешки и аналитички размишља о ефикасном управљању јавним финансијама; - сагледа факторе стабилности јавних финансија; - сагледа проблематику јавног дуга; - рјешава реалне проблеме из праксе. 						
Садржај предмета:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинисање јавних добара и заједничких ресурса 2. Економска улога државе 3. Ефикасност и правичност 4. Анализа јавног сектора 5. Економија јавног сектора с аспекта пословања 6. Јавни сектор и инвестиције 7. Здравствени систем, образовање, социјално осигурање, програми социјалне помоћи; 8. Анализа јавних прихода 9. Расподјела националног дохотка; 10. Стабилност јавних финансија; 11. Буџет и управљање буџетом; 12. Смањење јавног дуга; 						

- 13. Финансирање дефицита;
- 14. Фискална одрживост;
- 15. Фискална консолидација.

Методe наставe и савладавањe градива:

Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему, укључујући и анализирање примјера и проучавање литературе, а предвиђене су и активности у оквиру е-учења. Методе савладавања градива су семинарски радови и колоквијуми.

Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.

Литература:

Joseph E. Stiglitz: *Ekonomija javnog sektora*, Ekonomski fakultet Beograd, Beograd, 2013.
IMF - Public financial management and its emerging architecture
(Marco Cangiano, Teresa Curristine, and Michel Lazare) – Washington, D.C. : International Monetary Fund 2013.

<https://www.elibrary.imf.org/downloadpdf/book/9781475531091/9781475531091.pdf>

Облици провјере знања и оцјењивање:

Коначна оцјена на испиту добија се на основу присуства настави (предавањима и вјежбама), активног учешћа у наставном процесу, позитивно оцјењених семинарских/приступних радова и колоквијума и знања показаног на усменом и практичном дијелу испита.

Похађање наставе	5	Колоквијуми		Завршни испит	50
Активност на настави	10	Семинарски	30	Лабораторија	5

УКУПАН БРОЈ БОДОВА (предиспитне обавезе + завршни испит): **100 (100 %)**

Web страница: www.fpe.ues.rs.ba

Датум овјере: 30.06.2023.